

La kulmino de tiu teatraĵo estas monologo de Tzara:

”Dada estas nia intenseco; kiu konstruas bastonetojn sen postsekvoj la kapo sumatrala de germana ido; Dada estas arto sen pantofloj ni paraleloj; kiu estas kontraŭ kaj por la unuiĝo kaj certe kontraŭ la estonto (...). Nepra neceso sen disciplino ni moralo kaj ni kraĉas sur la homaron ...”¹⁶

Estas sufiĉe facile rekonii en tiu monologo ”La Unuan Manifeston Dada”. Tzara opiniis, ke ĉiujn manifestojn necesas legi laŭvoĉe antaŭ la publiko, li verkis ilin por tio. La manifesto bone enskribiĝas en la teatraĵon.

Kio do restas de tradicia teatro en tiu ĉi dadaisma verko? - Preskaŭ nenio. Nur ĉeesto de rolantoj kaj publiko kaj dispartigo de teksto en replikoj. De tiu vidpunkto Tzara estas pli radikala, ol rusaj futuristoj.

Kelkaj konkludoj

Dadaistoj kaj futuristoj ne imitas unu la alian. Ĝis nun mi ne trovis menciojn pri iliaj kontaktoj en tiu epoko. Iliaj kontaktoj komenciĝas pli malfrue, en la fino de la 20-aj jaroj, kiam la aktiveco de ambaŭ grupoj jam finiĝis. Do, plej verŝajne temas pri tio, ke la ideoj de artrenovigo evoluis samdirekte en Francio kaj en Rusio. Rusa futurismo kaj franca dadaismo estas du malsamaj fenomenoj, du malsamaj skoloj, kiuj naskiĝis en la sama epoko kaj ambaŭ naskiĝis el protesto kaj neo: protesto kontraŭ la milito, kontraŭ la socio, kontraŭ la kulturo kaj arto de tiu epoko. Sed dadaistoj volis nur protesti kaj detrui, fari ”*tabula rasa*”, -kaj futuristoj volis detrui por konstrui novan mondon kaj novan arton.

Adreso de la aŭtorino:

D-ino Nina KORĴENEVSKAIA-GOURIOU
L'Espiguette, Bat. C, Rue de Verdun
FR 13140 MIRAMAS
FRANCIO

¹⁶ Same, p. 81.

Ortografio Internacia

ISAE-Prelego en la 83-a Universala Kongreso de Esperanto
Montpellier (FR) 1998

André ALBAULT (FR)

Redakcia informo: la enhavo de tiu prelego konformas laŭ enhavo kaj tendenco tiomgrade al la artikolo de s-ro Y. Gicquel en Sci. Rev. 48 (1997)(3) kun la titolo 'Eventualaj Reformoj de la Skribo de Esperanto', ke ni rezignas pri la represado.

[La titolo de la prelego de s-ro A. Albault nur hazarde similas al la artikolo de s-ro A. Minell en Sci. Rev. 49 (1998)(2)].

Tamen, ni reproduktas, kiel suplemento al la artikolo de s-ro Gicquel, la tabelon "Modifita Help-Alfabeto", kiu bone reprezentas kaj koncize resumas ambaŭ tiurilatajn kontribuojn pri la temo.

Samtempe ni volas atentigi pri la libro

"Panoramo de la Universala Skribo"

Jon Walter Yung

Eldonantoj: Yannic Gicquel kaj Christian Pradelet

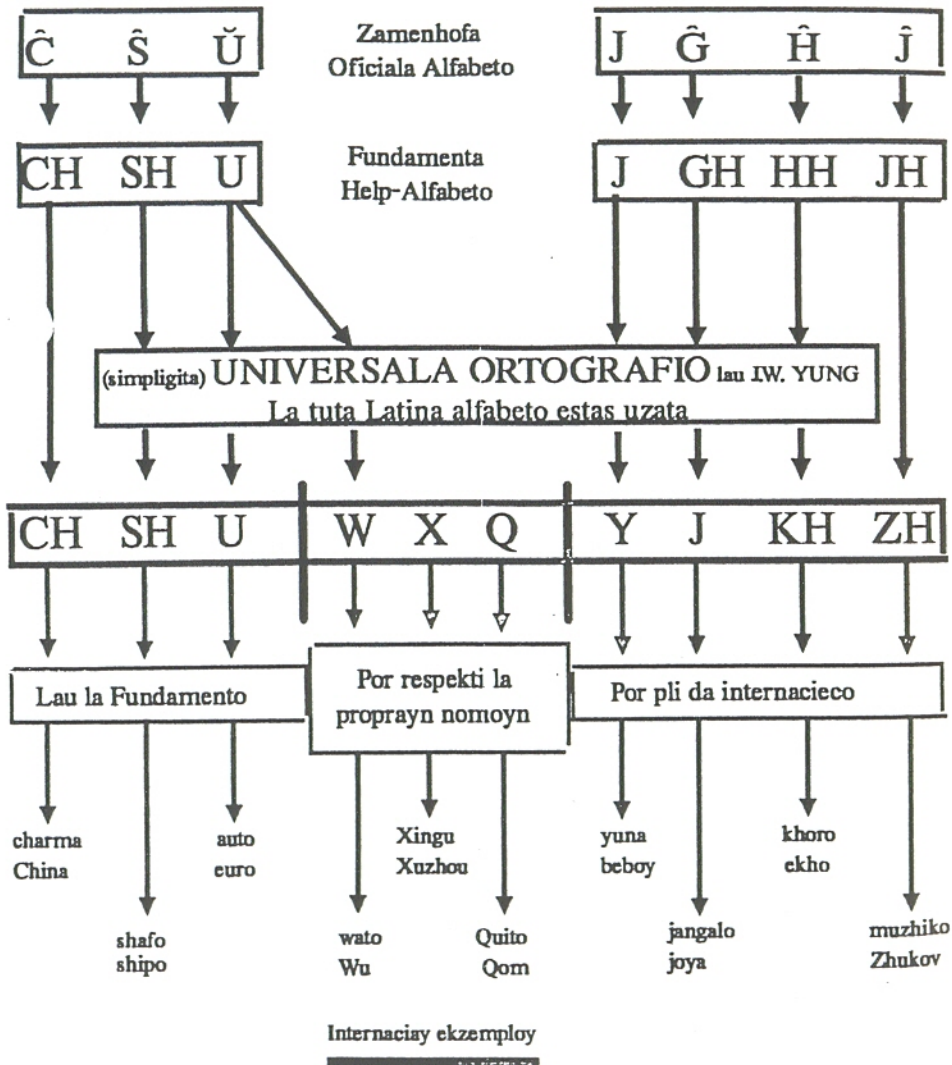
FR 31017 Toulouse B.P. 2032

Tiu libro (336 p.) estas recenzita en MONATO, 18, (1997)(1) p. 20 kaj ricevebla ĉe la libroservo de UEA (39 NLG); ĝi enhavas, en 8 ĉapitroj, interesajn detalojn pri fonetikaj sistemoj, specife pri la Internacia Fonetika Alfabeto (IFA, evoluita inter 1886 ĝis 1900), alfabeto tipologio, universala alfabeto, digramaj grafismoj, transliterigoj, Universala Ortografio, *Unicode (ASCII)*, kaj tiurilatan esperanto-bibliografion. La teksto konsideras la historian evoluon kaj estas skribita laŭ la Universala Ortografio, kiun legi ne faras problemon.

Sekvas nun sen plua komento la menciita 'Helptabelo', kiu bone prezentas eblan evoluon kaj kiu parolas per si mem.

MODIFITA HELP-ALFABETO

el la Fundamenta Help-Alfabeto

Grafikon konceptis :
Jean DOUBLET

Th. Fontane kaj H. Mann en la lukto kontraŭ naturalismo ĉe la limo de jarcentoj

Avagian Tatjana IVANOVNA (RU)

La lukto por la nova realisma arto en Germanio en la lasta kvarono de la XIX-a jarcento estis senkompata. En la dua duono de la 80-aj jaroj la naturalismo komencis okupi regantan pozicion en la germana literaturo, aparte en dramverkaro, altirante al si multajn talentajn kaj serĉantajn verkistojn. La naturalismo iĝas tiom grava faktoro de germana kulturo, ke nek kritiko (marksisma same kiel alia) nek verkistoj mem povis ignori ĝin. La verkistoj aŭ serĉis en naturalismo la konfirmon de siaj ideoj aŭ polemikis kontraŭ ĝin. Por la germana literaturo de tiu epoko naturalismo estis de multaj vidpunktoj paŝo antaŭen kaj ĝi iĝis grava etapo en la formiĝo de kritika realismo de la XX-a jarcento.

Komplikaj estis la rilatoj inter la naturalistaj verkistoj kaj la verkistoj de kritika realismo, flanke kaj de la malnova generacio (Th. Fontane) kaj de la juna generacio (H. Mann kaj Th. Mann). Dum du jardekoj, ĝis somero 1890, Fontane publikigis en "Vossische Zeitung" siajn recenzojn pri la unuaj spektakloj de la reĝa drama teatro kaj de "Libera Scenejo". En siaj recenzoj li batalis por la realisma arto. Iomete post iomete Fontane iĝis unu el la plej famaj teatrokritikistoj de sia epoko. Liaj opinioj pri teatro estis kompletigitaj de multaj artikoloj kaj esploroj pri literaturo, en kiuj liaj postuloj de realismo ĉiam estis ligitaj kun la intereso pri la tutmonda literaturo kaj malakcepto de provinca limigiteco.

Ankoraŭ dum lia vivo la verkaro de Fontane iĝis argumento en la polemiko inter naturalistoj (O. Brahm, G. Alberti, K. Bleibtreu) kaj neoklasikistoj. Otto Brahm¹ konsideris Fontane kiel naturaliston, ĉar li subtenis la serĉojn de "Libera Scenejo" en la lukto por la nova arto kaj salutis la verkojn de Ibsen kaj Hauptmann. La verkoj de Fontane, kiuj aperis en la 80 - 90aj jaroj ("Pekulino", "Vojoj kaj krucvojoj", "Stine"), montris Fontane, laŭ